

Dosar nr. 2r-218/19

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (Ig. Brai)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Ion Țărnă,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Țărnă împotriva
lui Gheorghe Cociug cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și
revendicarea bunului,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea lui Ion Țărnă cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru
cererea de apel și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ion Țărnă și

împotriva încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de către Ion Țărnă, reprezentat de avocatul Elena
Țigănașu din motivul neînlăturării neajunsurilor indicate în încheierea din
08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termenul acordat de instanță,

c o n s t a t ă:

La 07 martie 2018, Ion Țărnă a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Gheorghe Cociug cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și
revendicarea bunului (f.d.4-7).

Prin hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul
Central, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de
Ion Țărnă împotriva lui Gheorghe Cociug cu privire la încasarea datoriei în mărime
de 54 000 lei, în baza neexecutării contractului de locațiune din 18 iulie 2001, a
cheltuielilor de judecată și revendicarea bunului, autocamionul de model CAMAZ -
5320 din posesia lui Gheorghe Cociug (f.d.104).

La 26 octombrie 2018, prin intermediul fax-ului și ulterior prin intermediul
oficiului poștal, Ion Țărnă, reprezentat de avocatul Elena Țigănașu a depus cerere de
apel împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul
Central, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei
hotărâri noi, prin care să fie admisă integral, cererea de chemare în judecată depusă

de Ion Țărnă împotriva lui Gheorghe Cociug cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și revendicarea bunului (f.d.112-116).

La 30 octombrie 2018, prin intermediul fax-ului, Ion Țărnă, reprezentat de avocatul Elena Țiganașu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral, cererea de chemare în judecată depusă de Ion Țărnă împotriva lui Gheorghe Cociug cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și revendicarea bunului (f.d.112-116, 121-125).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Ion Țărnă, reprezentat de avocatul Elena Țiganașu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ion Țărnă, reprezentat de avocatul Elena Țiganașu, s-a comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat pentru cererea de apel în sumă de 3145,41 lei, acordându-i pentru aceasta termen de 10 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării prezentei încheieri (f.d.129-130).

Prin încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de către Ion Țărnă, reprezentat de avocatul Elena Țiganașu din motivul neînlăturării neajunsurilor indicate în încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termenul acordat de instanță (f.d.132-134).

La data de 25 februarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Ion Țărnă a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierilor contestate cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie scutit de la plata taxei de stat pentru cererea de apel și repunerea în termenul de declarare a recursului.

În motivarea recursului, recurentul, Ion Țărnă a indicat că prin încheierile recurate i-a fost îngrădit dreptul privind accesul liber la o instanță superioară, or, starea financiară a familiei este foarte dificilă și nu dispune de surse financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat.

Recurentul a menționat că pînă la moment nu a primit încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar cu încheierile contestate a făcut cunoștință la data de 11 februarie 2019 în Judecătoria Anenii Noi.

Recurentul Ion Țărnă a invocat că a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, însă instanța de apel contrar circumstanțelor cauzei a constatat că apelantul nu a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, fapt ce denotă o examinare superficială a cauzei la această etapă. Or, instanța de apel avea obligația de a se expune asupra temeiniciei sau netemeiniciei solicitării de scutire de la plata taxei de stat prin prisma normelor de drept pertinente speței.

Examinând recursul declarat de către Ion Țărnă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră depus în afara termenului legal și urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Iar, în conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs

a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din materialele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierile contestate la data de 08 noiembrie 2018 (f.d.129-130) și la 13 decembrie 2018 (f.d.132-134). Respectiv, instanța de apel a expediat încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la 26 noiembrie 2018 (f.d.131) și încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la 17 decembrie 2018 (f.d.136) în adresa avocatului Elena Țiganașu, prin intermediul poștei electronice, elena.tiganasu@gmail.com.

Totodată, instanța de recurs relevă că încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 17 decembrie 2018.

Instanța de recurs reține că materialele cauzei denotă că Ion Țărnă a depus cererea de recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal abia la data de 25 februarie 2019 (f.d.148).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că deși instanța de apel a expediat încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la 26 noiembrie 2018 și încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la 17 decembrie 2018, în adresa avocatului Elena Țiganașu, prin intermediul poștei electronice, recursul a fost declarat de Ion Țărnă, la data de 25 februarie 2019, în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Instanța de recurs relevă că art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, urmează a fi interpretat prin metoda gramaticală a interpretării legii.

Interpretarea gramaticală a legii constă în lămurirea conținutului unei norme juridice pe baza regulilor gramaticii, ceea ce presupune folosirea procedeelor de analiză morfologică și sintactică a textului legal, ținându-se cont de înțelesul termenilor utilizați în textul respectiv, de legătura dintre acești termeni, de construcția propoziției sau a frazei, de particulele întrebunțate, precum și de semnele de punctuație.

Ținând cont de faptul că, părți de propoziție de același fel sunt legate prin „sau”, fapt ce denotă enumerarea unor lucruri și interpretând gramatical art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică că, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, legiuitorul făcând astfel distincție între aceste modalități de comunicare a actelor de procedură.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică că poșta electronică, elena.tiganasu@gmail.com a fost indicată în mandatul avocatului cu seria MA 1056235 din 28 februarie 2018 (f.d.3).

De asemenea, Colegiul respinge argumentul recurentului Ion Țărnă precum că cu încheierile contestate a făcut cunoștință la data de 11 februarie 2019, ori după cum a fost menționat supra, avocatul Elena Țiganașu a recepționat încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la 26 noiembrie 2018 și încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la 17 decembrie 2018, prin intermediul poștei electronice, elena.tiganasu@gmail.com.

Respectiv, instanța de recurs conchide că expedierea de către instanța de apel a încheierii recurate, în adresa avocatului Elena Țiganașu, prin intermediul poștei electronice elena.tiganasu@gmail.com, care a fost indicată în mandatul avocatului cu seria MA 1056235 din 28 februarie 2018, întrunește condițiile stabilite de legiuitor cu referire la comunicarea actelor de procedură participanților.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că instanța de apel urma să comunice actele de procedură părților cauzei, inclusiv recurentului Ion Țărnă, instanța de recurs reține că acesta l-a împuternicit pe avocatul Elena Țiganașu să-i reprezinte interesele în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Țărnă împotriva lui Gheorghe Cociug cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și revendicarea bunului, inclusiv cu oferirea drepturilor speciale prevăzute de art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, semnând mandatul avocatului stagiar, cu seria MA 1056235 din 28 februarie 2018 (f.d.3).

Iar, în conformitate cu art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Mai mult, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Cu referire la cerința recurentului Ion Țărnă cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, Colegiul relevă că recurentul nu și-a motivat solicitarea respectivă.

În corespundere cu art. 116 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii

actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în cererea de recurs, recurentul Ion Țărnă nu a indicat temeiurile de repunere în termenul de declarare a recursului. În afară de aceasta, Ion Țărnă nu a anexat probe care ar confirma cu certitudine, că a depus recursul în termenul legal și nici care ar confirma temeinicia omiterii termenului de declarare a recursului.

În aceeași ordine de idei, Colegiul subliniază că recurentul nu a susținut că nu a cunoscut despre termenul de declarare a recursului de 15 de zile de la comunicarea încheierii și deci recurentul urma să-și asume responsabilitatea pentru consecințele deciziei sale de a contesta cu recurs încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, doar la 25 februarie 2019.

Totodată, instanța de recurs reiterează că încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 17 decembrie 2018.

Colegiul subliniază că drepturile procedurale sunt însoțite de obligații procedurale (a se vedea *Zubac vs Croația (M.C.)*, 5 aprilie 2018, paragraf 93), iar părțile din litigiu trebuie să depună un anumit efort în ceea ce privește respectarea etapelor procedurale referitoare la cazul lor.

În asemenea circumstanțe, Colegiul conchide că în cazul unei eventuale admiteri a cererii lui Ion Țărnă și repunerii neîntemeiate a acestuia, în termenul de declarare a recursului, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La fel, Colegiul reține că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înscrise în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța *Melnic c. Moldovei* din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din data de 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare,

reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul lui Ion Țărnă împotriva încheierilor instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de recurs nu l-a repus în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat Ion Țărnă împotriva încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 269-270, 426¹ alin. (1) lit. a) și art. 426¹ alin. (2) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Ion Țărnă împotriva încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Țărnă împotriva lui Gheorghe Cociug cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și revendicarea bunului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

judcătorii

Mara Ghervas

Nina Vascan